

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Vel è contra. Qui non est paratus observari in omnibus, non est paratus
observare omnia sibi observanda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

inferioribus, ne sibi coquantur: vel superioribus, quod eum non coquantur.

Effectus etiam longe sunt graviores, sive Deū respicias, sive proximum, sive te ipsum. Nam in domo Dei, servos inter ejusdem Domini, sic invadere, sic a mulari, sic contendere, planè est odiosum Deo & Christo Domino; Nam, ut ait S.

L. de Zelo de Livore.

Cyprianus, huius periculo consulens Dominus, non quia zelo fratris in laqueum Zabuli incurreret, cum eum Discipuli interrogassent, quia inter illos maior esset, Quis fuerit, inquit, minimus in omnibus vobis, hic erit magnus. Ampliarit omnem amulationem responso suo, omnem causam & materiam mordacis invidia eruit & abscedit. Exaltationis apud nos non potest esse contentio; de humilitate ad summa crescimus. QVOD si Apostoli contendunt, ait S. Ambrosius, non excusationi obtenditur sed cautioni proponitur.

L. 10. in Lucam.

Deinde vero gravior proximorum est læsio, nam hinc schismata, contentiones, æmulatiores scandala & grave illud Apostoli: Divisus est Christus? Cum sit inter vos Zelus & contentio, nonne carnalis estis, & secundum hominem ambulatis? Quod si in vicem mordetis & comedetis, videtis ne ab invicem consumamini. Potestne dici vel cogitari gravius aliquid quàm qui aliis Christianis nutriendis & fovendis sunt destinati, se ipsos invicem mordeant, comedant & consumant? Sibi sunt denique magis graves & noxii, quia, ut dictum est, quo inter se arctiori Sacre professionis vinculo sunt conjuncti eò facilius sibi sua omnia communicarent merita, quibus dum se privant sibi ipsis invadendo, nonne sibi magis nocent quàm qui vis alicuj de sæculo? Nonne sunt invidorum nequissimi de quibus dicitur; Quis sibi nequam est, cui alij bonus erit? & non jucundabitur in bono suo. Qui sibi invidet, nihil est illo nequius, & hac redditis est malitia illius; & si bene fecerit, ignoranter & non volens facit; & in novissimo manifestat malitiam

I. Cor. 1. Ib. 3.

nam hinc schismata, contentiones, æmulatiores scandala & grave illud Apostoli: Divisus est Christus? Cum sit inter vos Zelus & contentio, nonne carnalis estis, & secundum hominem ambulatis?

Gal. 5.

Quod si in vicem mordetis & comedetis, videtis ne ab invicem consumamini. Potestne dici vel cogitari gravius aliquid quàm qui aliis Christianis nutriendis & fovendis sunt destinati, se ipsos invicem mordeant, comedant & consumant? Sibi sunt denique magis graves & noxii, quia, ut dictum est, quo inter se arctiori Sacre professionis vinculo sunt conjuncti eò facilius sibi sua omnia communicarent merita, quibus dum se privant sibi ipsis invadendo, nonne sibi magis nocent quàm qui vis alicuj de sæculo? Nonne sunt invidorum nequissimi de quibus dicitur; Quis sibi nequam est, cui alij bonus erit? & non jucundabitur in bono suo. Qui sibi invidet, nihil est illo nequius, & hac redditis est malitia illius; & si bene fecerit, ignoranter & non volens facit; & in novissimo manifestat malitiam

Ecclesi. 14.

Quis sibi nequam est, cui alij bonus erit? & non jucundabitur in bono suo. Qui sibi invidet, nihil est illo nequius, & hac redditis est malitia illius; & si bene fecerit, ignoranter & non volens facit; & in novissimo manifestat malitiam

suam. Id est, neq; hoc ipsum bonum quod facit, bene facit & propter Deum, nam si propter Deū faceret, non invidet alii, cum vera charitas non æmuletur, & tam alienis bonis gaudeat, quàm propriis, Vide in Adventu Feria 3. infra Hebd. 4.

III. PUNCTUM.

PATET ergo evidenter quod, quàmvis inter probos forte putaretur invidia levior, tantò sape est gravior, Quod Deus ipse manifestum fieri voluit cum de Sacerdotibus invidis promptiores & graviores sumpsit pœnas, quàm de aliis, ut patet in Core, Dathan & Abyron, & aliis ducetis quinquaginta proceribus Synagogæ quos deliciens terra deglutivit: ut fuscè describitur in libro Numerorum & paucis sed gravibus à sancto Ambrosio verbis: Immugiens terra in medio plebis scinditur: aperitur in profundum sinus; abripitur noxii, & ita ab omnibus mundi hujus ablegantur elementis, ut nec aerem haustu, nec cælum visu, nec mare tactu, nec terram contaminarent suspulchro. Sic illi Sacerdotes, quorum invidia & sublequens pœna describitur in primo Machabæorum libro. Et ne longum faciam, inquit sanctus Cyprianus, pereunsi simul populi attendamus interitum. Iudæi nonne inde perierunt, dum Christo malunt invidere quàm credere, obreptantes magnalibus quæ ille faciebat, Zelo excecante decepti sunt, nec ad Dryinam noscenda, cordis oculos aperire poterunt. Quæ nos considerantes, fratres charissimi, contratantam maliperniciam vigilantè & fortiter dicata Deo & vegetata pectora nostra muniamus, Aliorum mors proficiat ad nostram salutem. Imprudentium pœna providentibus confert sanitatem.

Num. 16.

1. Mach. 5.

L. de Zelo & livore.

Vide in 2. parte, Sabbato infra Hebdomadam Septuagesimæ: Et Feria 5. infra Hebdomadam primam post Octavam Paschæ.

AD EADEM EVANGELII VERBA: ET IPSI OBSERVABANT EVM.

De Christo qui se observari passus est, ad exemplum sustinenda invidia.

VERITAS PRACTICA.

Vel è contrâ.

Qui paratus est servare omnia sibi observanda, paratus etiam est in omnibus observari,

Qui non est paratus observari in omnibus non est paratus observare omnia sibi observanda.

RATIO

RATIO postrema sententia unde procedens: facilius comprobatur, hac est evidentiissima, quod qui non est paratus observare Charitatem, qua suffert omnia, non est paratus observare omnia sibi observanda.

Sed qui non est paratus observari ab omnibus sive in omnibus, non est paratus ad observandam Charitatem qua suffert omnia.

Erge neq; paratus est observare omnia sibi observanda; Quod cum apertam importes perniciosam parandus est animus exemplo Christi ad sustinendos quoslibet observatores & invidios.

I. PUNCTUM.

COGNOSCEBAT quidem Dominus malitiam Pharisaorum, inquit S. Cyrillus, sed sicbat eorum Convivia, ut prodesset presentibus per verba & miracula; Adde & absentibus per Exemplum quod statuit sustinenda invidia seu damnorum omnium, quae nobis inferri possint ab his qui nos observant, Neq; enim Christiano satis est non invidere aliis, non observare alios ex invidia, non accusare, non detrahere, nullum deniq; cuiquam inferre damnum; sed oportet etiam paratos esse ad illata quavis sufferenda; ut jam supra generatim dictum est in prima parte, die 15. Januarij. Nunc vero particulatim considerandum ex proposita Veniente, quod nisi parati sumus observari a quibuslibet invidis & in quibuslibet voluerint nos observare, non sumus parati ad observanda omnia quae sunt nobis observanda, non sumus parati ad illam fidelitatem & charitatem quae suffert omnia, qui certe defectus longe est damnosior, quam quicquid damni possit ab invidis, nostro inferri nomini. Sic autem discursus formatur ad pleniorum Veritatis intelligentiam & firmiterem virtutis praxim inde deducendam, Qui non est paratus observare charitate quae suffert omnia, non est paratus observare omnia sibi observanda. Nam cum inter observanda sit illa Charitas quae vel maxime super omnia commendatur, profecto qui hanc non observavit, quaecumq; tandem observet alia, nihil aliud expectare potest quam hoc funestum Christi Domini, *Pa*, quod in Phariseos intorsit, *Pa vobis quia decimatis mentham, & rutam, & omne olerum, & praeteritis iudicium & Charitatem Dei: Hac autem oportuit facere, & illa non omittere.*

Quando vel deesses solum in uno ex minimis quae observanda sunt, non posses dici servare omnia; quanto certe minus id poterit de te dici, si non observes quod est praecipuum in observan-

Haynesius pars quarta.

dis. Hoc est quod praesertim urgebat Christus: *Es reliquus quae graviora sunt legi!* Quid hic haeres? dubitalne Charitatem esse ex praecipuis commendatis? An ignoras quod dixit Apostolus: *super omnia Charitatem habere: Et cui Charitas defuerit, licet adessent caetera, nihil tamen esse praeter asonans, aut cymbalum tinniens, & nihil prodesse omnia? Qui non diligit, manet in morte.*

Matth. 23.

Coloss. 3.

1. Cor. 13.

1. Ioan. 3.

II. PUNCTUM.

SED qui non est paratus observari ab omnibus, sive in quibuslibet omnibus, non est paratus ad observandam Charitatem qua suffert omnia.

Nam cum inter sufferenda sit illud, ut observetis, ut invidetis, & quaecumque hinc damna permittit Deus, libenter patiaris; Nonne si recusas id pati, tam evidens est te non habere Charitatem quae suffert omnia, quam evidenter patet inter omnia sufferenda numerari ea quae ab invidis & observatoribus inferri possunt? Nonne idcirco sic permittit Deus bonos a malis exercitari ut per malos boni patientes perficiantur, & per bonorum patientiam mali convertantur? Sic egregie S. Augustinus in Psalmum 54. ad primum ejus versum, ubi quinque proponit motiva hujus Charitatis exercendae in sufferendis invidis & inimicis. Primum est a Dei providentia sic ordinante; *Ne periret, inquit, gratia esse malis in hoc mundo, & nihil boni de illis agere Deum: omnia malis aut ideo vivit ut corrigatur, aut ideo vivit ut per illum bonus exerceatur. Utinam ergo qui nos modo exercent, convertantur.* Secundum est ab exemplo Dei, qui suffert ipsam quem habes inimicum, & alios. Porro, inquit, tibi ea regula bonitatis praefixa est ut imiteris bonitatem Patris tui, qui facit solem suum oriri super bonos & malos Numquid enim tu habes inimicum, & Deus non habet? Tu quidem eum habes inimicum qui tecum creatus est, ille vero eum quem creavit. Tu inimico tuo quem intolerabiliter patere quid praestitisti? Tertium observandae Charitatis motivum a fructibus qui nobis inde proveniunt, sic enim post multa pergit: *Neq; timendum est ne aliquid faciat homo inimicus. Quid enim salutaris est: multa mala dicturus, opprobria jaculaturus, in convitiis sarrurum. Sed quid tibi? Gaudere, inquit, & exultare quoniam merces vestra magna est in caelo. Ille in terra gemitat convitiis, tu in caelo luera. Sed sarrurum amplius possit & aliquid amplius: Quid est securus eius dictum est, Nolite timere eos qui corpus occidunt, animam autem non possunt occidere.*

D

Quar-

Quartum his continetur sequentibus verbis quæ sunt valde notanda: *Quid est ergo timendum quando pateris inimicum? Ne conturbetur in te dilectio qua diligis inimicum. Etenim inimicus ille homo, caro & sanguis quod videt in te appetit: Alius autem inimicus oculus rector harum tenebrarum quas tu pateris in carne & sanguine, alterum oculum tuum petit: thesauros tuos interiores depradari & vastare molitur. Duos ergo inimicos constituo tibi ante oculos, unum apertum, & alterum occultum. Apartum hominem, occultum Diabolus; unum dilige, alterum cave. Tum multis pergit declarare quomodo uterq; inimicus id in nobis conetur auferre quo vincitur, homo nempe invidus vincitur ab invidioso, felicitate, divitiis, honore & aliis bonis; Diabolus vero vincitur inimici dilectione. Ac tandem concludit; *Quomodo ergo homo ambis auferre tibi & detruncare aut auertere felicitatem qua vincitur, sic & diabolus hominem vult vincere auferendo usque vincitur. Sed cura in corde: vana inimici dilectionem qua Diabolum vincit. Saviat homo quantum potest, auferat quidquid potest: si diligitur aperte saviens victus est occulte saviens.**

Quintum denique quod proponit motivum est quod nisi servetur Charitas, succedit ira & odium quæ sunt animi pestes & damna longè magis cavenda, quam quidquid inferre valeant invidi, quamobrem explicans quod ait David se conturbatum & contristatum; *Lullans, inquit, adversus omnia convicia omnium Convulsatorum, non ut aliquem eorum, convitium reddendū, vinceret: sed ne aliquem eorum odisset. Hinc orat, hinc petit: Intende mihi & exaudi me. Contristatus sum in exercitatione mea & conturbatus sum, à voce inimici, & à tribulatione peccatorum.*

Hoc est verè obſervare charitatem quæ ſuffert inimicos, quando quis magis timet ne lædatur Charitas inimici, quam reſcripta ab inimico lædatur; Quod ut innoteat quàm ſit iuſtum & æquum ſic apud admodum proſequitur S. Auguſtinus, ad hunc ſequentem verſum, *Cor meum conturbatū eſt in me, & formido mortis cecidit ſuper me. VI. I. Noſtra, inquit, dilectio eſt. Si vita dilectio, mors odium eſt. Cùm caperit homo timere nōm odii qui dicitur hēdēt, mortem timet, & a terrore mortem, & interiorē mortem qua occiditur anima non orōtes. Attendebas hominem ſavientem in te: quid erat facturus, contra quem tibi ſervitatem tuus Dominus dederat, dicens, Nō te timere eos qui corpus occidunt? Ille ſaviendo, corpus occidit: tu odium habendo, animam occidiſti: & ille corpus alienum, tu*

animam tuam. Metus ergo mortis cecidit ſuper me, Metuendo ſcilicet privationem Charitatis quæ tunc amittitur quando quis nimis timet, ne ab aliis malè habeatur, & qui propterea non eſt paratus in omnibus & ab omnibus obſervari. O timorem tam perverſum & funeſtum quàm reſtus eſt alius & ſalubris, Illic trepidi verunt timore, ubi non erat timor.

III. PUNCTUM.

Qui non eſt igitur paratus obſervari ab omnibus, & in omnibus, non eſt paratus obſervare omnia ſibi obſervanda: Cum non ſit paratus ad illam Charitatem quæ imprimis commendatur, & quæ imprimis commendatum habet, ut ſi qui ſint obſervatores vitæ & morū, ſufferantur propter Deum, qui ſic de nobis ſtatuit, propter ipſius Charitatis meritum, quæ alioquin violatur, propter animæ noſtræ perfectionem & ſalutem, quæ tota in patienti Charitate conſiſtit.

Stupenda in ſania animarum, inquit S. Bernārdus, non eunctor turbaſ mibi cuſtodendas colligere & unum ſuper propriam gravor habere cuſtodem. Plus timo dentes lupi, quàm virgam Paſtorū. Quæ quidem ſancti Patris diſta poſſunt ad illos transferri obſervatores qui licet aliud intendant mihi tamen à Deo dati ſunt, ut vel ex eorum malevolentia proficiam, & ea vitia corrigam quæ nunquam forſiſe aliter emendaſſem.

Denique luculentum huius ad invidos obſervandæ Charitatis exemplum habes in S. Pſula vidua de qua ſic S. Hieronymus: *Semper quidem virtutes ſequitur invidia ſeruntq; ſummos fulgura metes, nec mirum, ſi hoc de hominibus loquar, cum etiam Dominus noſter Phariſæorum zelo ſit crucifixus; & omnes ſancti eruloſ habuerunt: In Paradīſo quæ ſerpens ſuor it, & uſus invidia mors introrvit in orbem terrarum, Suſcitaverat ei Dominus Adad Idumæum, qui ſaw colaphizaret, ne ſe extolleret & quæſ quodam ſtimulo carnis ſapius admonet at ne magnitudo virtutum aliis raperet, Galitarum vitium feminarum ſe in excelfo crederet conſtituiſſe. Ego ajebam, livori eſſe cedendū, & dandū inſania locum, quod feciſſet Iacob in fratre ſuo Eſau, & David in carſinaciſſimo inimicorum Saul: quorum alter in Meſopotamiam fugerit, alter ſe Allophytu tradiderit, malens hoſtibus, quàm invidiis ſubiacere. At illa reſpondebat: juſſe hac dicere, ſi Diabolus contra ſervos Dei & ancillas non rēbig pugnet. & ad omnia loca ſuzientes neq; præcederet: ſi non ſanctorum locorum amore retineret, & Bethleham meam in alia regione poſſem parte terrarum? Cur enim non patientia livorem ſuperem?*

Rom. 12.
Act. 5.
Philipp. 2.
Iob. 42.
Matth. 5.

Cur non humilitate frangam superbiam, & percussenti maxillam offeram alteram: dicente Apostolo Paulo: Vinctus in bono malum. Nonne Apostoli gloriabantur, quando pro Domino sunt passi contumeliam? Nonne ipse Salvator humiliavit se, formam servi accipiens, & factus est obediens Patri usque ad mortem, & mortem Crucis, ut nos sua passione salvaret: Iob nisi certasset, & visisset in pralio, non accepisset coronam iustitiae, nec audivisset à Domino: putas me aliter locutum tibi, quam ut appares iustus? Beati dicuntur in Evangelio, qui persecutione patiuntur propter iustitiam. Secura sit conscientia,

quod non propter peccata patiamur, & afflicto in saeculo, materia praviorum est. Si quando procatior fuisset inimicus, & usque ad verborum iurgia pressisset, illud psalterij decantabat: Cum confiteret adversum me peccator, obmutui, & sili à bono: Et rursum: Ego autem quasi surdus non audivi, & quasi mutus non aperios os suum. Et factus sum sicut homo non audiens, & non habens in ore suo increpationes.

Pf. 38.
Pf. 37.

Vide in 2. parte, Feriam 3. infra Hebdomadam Septuagesimae.

Eccè homo quidam Hydropicus erat ante illum. Luc. 14.
VERITAS PRACTICA.

Hydropifis animi Concupifcentia, quò sibi est indulgentior, sibi est dirior.

RATIO EST Quia sibi est dirior, quò malum suum magis auget. Sed quò sibi est indulgentior, eo malum suum magis auget. Ergo & id sibi est dirior, At proinde cavenda talis indulgentia, postulantque sanitas à Christo Domino.

L. PUNCTUM.

AN se sua sponte hydropicus produxerit in conspectum Domini, ut ab eo sanaretur: an illum intruserint Pharisaei, ut occasione Christo darent faciendi quod arguerent, si cum sanaret in die sabbati, dabitati potest, sed parum refert ad fructum eliciendum ex illius aspectu hominis qui pravam Concupifcentiam, sive honorum, sive commoditatum, sive voluptatum aperitè refert, ut vix alio corporis morbo representetur aptius. Sic sancti Patres, quos inter luculentè S. Augustinus: Et habes & concupifcentis, plenus es & fustu: hydropem habes Concupifcentiam. Et rursum: Hydropicus dives avarus, qui quo magis abundat, magis sicut. Sicutem Gregorius: Sanatur Hydropicus ante Pharisaeum: per aegritudinem enim corporis illius, huius cordis aegritudo exprimitur.

2. de quaest. Evang.
May. 14.

Cum porrò multa sint in quibus utraq. simul conveniat hydropifis, tum in eo praecipue quod pridem Poeta dixerat: Crescit indulgens sibi dirus hydrops. Satis id patet in corpore; quam vero non minus sit verum in animo, sic proposita Veritas toudem pene verbis exprimat, Hydropifis animi Concupifcentia quò sibi est indulgentior, ad sibi est

dirior. Quod certè si attentè consideretur, non parum valet ad coercendam illam indulgentiam. Sic autem evidenter declaratur. Eò sibi quisquis est dirior quò suum ultrò & sponte malum auget, malum scilicet quò est manifestè perniciosum animo, vel etiam corpori vel utriq. simul, vel alterutri separatim. Sunt itaq. tria hic malorum genera distinguenda. Primum est eorum quae corpus quidem affligunt, sed vel ipsi corpori vel animo salubritatem conferunt, ut medicinae, jejunia, Meditationes & poenitentiae voluntariae, quae sunt quidem mala corporis, sed mala salubria & necessaria, quando discretè, opportunè & rationabiliter usurpantur. Castigo corpus meum & in 1. Cor. 9. fer vitutem redigo.

1. Cor. 9.

Secundum genus eorum est, quae solum affligunt animam ut Contritio, Zelus, Compassio & similia quae dolorem certè iuvant, sed salutiferum & optandum. Et sic contristatus vos in Epistola, non me poenitet, inquit C. postolus, nisi poeniteret, vixit quod epistola illa, est ad horam, vos contristavit, nunc gaudet, non quia contristatus est, sed quia contristatus est ad poenitentiam. Contristatus enim est secundum Deum, ut in nullo detrimentum patiamini ex nobis. Quia enim secundum Deum tristitia est, poenitentiam in salutem, stabilem operatur: saeculi autem tristitia mortem operatur. Quid tristiter tristitia vestra tanquam vestro malo, nisi tristitia vestra bona esset & vestrum bonum.

2. Cor. 7.

Unde tertium est mali genus quò est animi vel corporis, & utriusque sic perniciosum ut non modo sit infrugiferum & nullius emolumentum, ut

D 2 sit